

Інформація про УДК та авторський знак

Згідно з **ДСТУ 4861:2007** "Інформація та документація. Видання. Вихідні відомості", вихідні відомості кожного видання повинні містити т.зв. "шифр зберігання видання", який складається з класифікаційного індексу Універсальної десятикової класифікації (УДК) та авторського знака. Один і той самий шифр зберігання проставляється на весь тираж одного видання і розміщується у верхньому лівому куті звороту титульного аркуша видання у такій послідовності:

- УДК – пробіл – шифр
- авторський знак (починається під першою цифрою індексу).

Шифр зберігання видання (індекс УДК і авторський знак) визначають для неперіодичних книжкових видань.

Індекс УДК визначають за темою (змістом) видання. Незважаючи на те, що УДК інколи вважаються лише "бібліотечними" кодами, вони мають більш широке коло використання: вони повинні максимально точно відобразити зміст видання та забезпечити в подальшому його швидкий та легкий пошук не лише в Україні, а й у світі.

Шифр УДК, авторський знак, а також додаткову інформацію щодо особливостей цих класифікацій можна отримати у співробітників бібліотеки.

Універсальна десятикова класифікація (УДК) – це міжнародна багатомовна класифікаційна система, що об'єднує всі галузі знань в єдиній універсальній ієрархічній структурі, кожний розділ або підрозділ якої відображається у сукупності тих чи інших з десяти арабських цифр. Головна складова частина УДК – основні таблиці.

Універсальна десятикова класифікація є інтелектуальною власністю міжнародного Консорціуму УДК, який об'єднує основних видавців таблиць УДК різними мовами. Ведення, актуалізацію і вдосконалення українського варіанта таблиць УДК здійснює відділ класифікаційних систем Книжкової палати України, яка має ексклюзивну ліцензію на випуск і розповсюдження видань УДК українською мовою. Отже, в Україні індекс УДК визначають за другим україномовним виданням таблиць УДК, підготовку і випуск яких здійснює Книжкова палата України.

Індекс УДК визначають для:

- продовжуваних видань;
- статей в наукових періодичних виданнях;
- авторефератів дисертацій.

Таблиці УДК призначені для систематизації документів, пошуку інформації та організації фондів документів з усіх галузей знань у бібліотеках, видавництвах, інформаційних центрах тощо; роботи без коду УДК не розглядаються при реєстрації в глобальних базах даних.

Авторський знак – це умовне позначення прізвища автора або першого слова заголовку видання (залежно від відомостей, розміщених на титульному аркуші). Авторський знак складається з однієї букви (перша з імені автора чи заголовка) та двох цифр (визначаються залежно від послідовності декількох перших букв прізвища чи заголовка видання). У 1916 році його ввела відомий фахівець бібліотечної справи Любов Хавкіна. В Україні авторський знак визначають за виданням "Авторські таблиці (двозначні). Для російської і української мов" Л. Б. Хавкіної.

Написання авторського знака: між буквою і числом ставиться пробіл; після букв З, І, О, Ч, які схожі з цифрами 3, 1, 0, 4, ставиться дефіс для того, щоб не прийняти авторський знак за тризначне число.

Авторський знак призначений для полегшення і прискорення розміщення за алфавітом видань на полицях і карток в каталогах бібліотек.